

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep

0030 Oslo

Dato: 10.05.2017

Vår ref.: 17-603

Deres ref.:

MREL-kravet: Markedets behov for avklaringer

EUs krisehåndteringsdirektiv (BRRD) stiller krav til minimumsnivå for nedskrivbare og konvertible forpliktelser (MREL). I Banklovkommisjonens lovforslag til regler om krisehåndtering er tilsvarende krav til såkalte ansvarlige fordringer foreslått innført i Norge gjennom forslaget til nye §§20-39 og 20-40 i finansforetaksloven. Sammen med reglene om «bail in» i lovutkastets §§20-31, 20-36 og 20-37 representerer disse bestemmelsene viktige forutsetninger både for bankenes finansierungsplaner og for investorenes risikovurderinger:

- *Bankene* finansierer i hovedsak sin virksomhet gjennom tre kapitalkilder: ansvarlig kapital (inkludert egenkapital), langsiktige obligasjonslån og kundeinnskudd. Hensynet til likviditets- og refinansierungsrisiko medfører at obligasjonslånene normalt utstedes med lang løpetid, typisk 3-5 år. Dette innebærer at bankenes finansierungs på kort sikt ikke enkelt lar seg tilpasse til eventuelle nye krav til kontraktsvilkår i obligasjonslånsavtaler som følge av MREL. Samtidig må bankene, av hensyn til sine samlede finansierungs kostnader, til enhver tid søke å optimalisere sin finansierungsstruktur innenfor hensynene til både regulatoriske krav og likviditets- og refinansierungsrisiko. Usikkert rundt MREL-kravet kan medføre at bankene velger å finansiere seg mer kortsiktig enn ønskelig for å opprettholde mulighetene til å tilpasse seg kommende krav over et kortest mulig tidsrom. Alternativt kan usikkerheten medføre at bankene får unødvendig høye finansierungs kostnader etter innføringen av kravet fordi de må oppta nye innlån de ikke har finansierungs messig behov for utelukkende for å oppfylle MREL-kravet.
- *Investorenes* kredittrisiko vil i betydelig grad bli påvirket av dette kommende regelverket, dels som følge av endringer i kreditorhierarkiet som følge av krisehåndteringsbestemmelsene generelt og dels som følge av kontraktsvilkårene knyttet til det enkelte instrument. Usikkerhet rundt status til eksisterende obligasjoner og nye obligasjoner som utstedes før en regelverksavklaring finner sted vil markedet normalt kreve kompensert gjennom et høyere avkastningskrav.

Manglende avklaring kan derfor dels medføre økte finansieringskostnader for bankene og dels svekket tilgang på langsiktig finansiering for bankene.

Finanstilsynet har tidligere i år publisert en grundig og god beskrivelse av EU sitt krisehåndteringsdirektiv, nasjonalt handlingsrom i henhold til direktivet og MREL-implementeringen i utvalgte andre land. Gjennomgangen omfattet også en konsekvensvurdering av MREL for norsk bankvesen, basert på visse forutsetninger. Gjennomgangen fra Finanstilsynet ga imidlertid ingen avklaringer på kravet til MREL for norske banker. I lys av konsekvensbeskrivelsene for banker og investorer ovenfor mener Finans Norge at det er behov for en snarlig avklaring fra norske myndigheter når det gjelder sentrale prinsipper og forhold relatert til minstekravet til slike ansvarlige fordringer. De sentrale temaene som primært bør avklares på kort sikt er:

- *Prinsippene for fastsettelse av de bankindividuelle minstekravene til ansvarlige fordringer:* Dersom disse prinsippene blir beskrevet, vil den enkelte bank lettere kunne ta høyde for sannsynlig minstekrav til egen bank. Dette vil gjøre det lettere for bankene på kort sikt å ta hensyn til det kommende regelverket i sine finansieringsplaner. Flere tilsynsjurisdiksjoner – herunder SSM for Euro-området, Sverige og Danmark – har kommunisert disse prinsippene allerede. Det er Finans Norges syn at prinsippene for fastsettelse av MREL-kravet til norske banker bør tilsvare de prinsippene som følger av BRRD justert for endringene som følger av EU sin regelverksprosess for endring av BRRD («BRRD 2»). Finans Norge mener at kalibreringen av det norske MREL-kravet i tillegg bør ta hensyn til at de norske kapitalkravene i utgangspunktet er høyere enn de nivåene som internasjonale MREL-krav er kalibrert for, blant annet som følge av «Basel 1-gulvet» og fraværet av SMB-rabatt.
- *Eventuelle krav til subordinering for ansvarlige fordringer:* Det er av særlig betydning å få avklart i hvilken grad hele eller deler av MREL-kravet skal oppfylles med subordinert kapital. For det første er dette av vesentlig betydning for bankenes finansieringskostnader. For det andre har det stor betydning for i hvilken grad eksisterende seniorgjeld må erstattes med subordinert gjeld. Det er Finans Norges syn at det norske kravet til subordinering ikke må avvike fra de kravene som følger av internasjonale regler og nasjonale krav i sammenlignbare land.
- *Nasjonale regler for eventuell «tier 3»-kapital:* Dersom minstekravet helt eller delvis må oppfylles med instrumenter som har andre egenskaper og vilkår enn dagens utestående seniorgjeld – for eksempel som følge av krav om subordinering – er det behov for å avklare regelverket rundt slike instrumenter («tier 3»-kapital), slik at bankene raskest mulig kan starte nødvendig utstedelse av denne type instrumenter basert på forutsigbart regelverk og kontraktsvilkår.
- *Implementeringstidspunkt og overgangsordninger:* Av hensyn til bankenes finansieringsplaner er det viktig å få avklart når regelverket vil tre i kraft, herunder når minstekravet til MREL må være oppfylt. Dersom minstekravet helt eller delvis må

oppfylles med instrumenter som har andre egenskaper og vilkår enn dagens utestående seniorgjeld – for eksempel som følge av krav om subordinering – er det etter Finans Norges syn nødvendig med en overgangsordning av tilstrekkelig varighet.

- *Kriterier for hvilke banker som vil bli underlagt minstekrav til ansvarlige fordringer utover kravene til ansvarlig kapital:* Den enkelte bank vil ikke få full sikkerhet for det individuelle minstekravet før dette formelt er fastsatt. Finans Norge ser at slike individuelle minstekrav vanskelig kan fastsettes før krisehåndteringsmyndigheten er etablert og har fått nødvendig tid til å foreta grundige og hensiktsmessige vurderinger, all den tid slike individuelle krav skal være basert på krisehåndteringsstrategien for den enkelte bank. Det ville likevel vært et viktig bidrag til de enkelte bankers finansielle planlegging dersom norske myndigheter hadde kommunisert konkrete og tydelige prinsipper som vil bli fulgt ved utpekingen av hvilke banker som vil bli underlagt minstekrav til ansvarlige fordringer utover kravene til ansvarlig kapital.

Om ønskelig stiller Finans Norge gjerne på et møte med Finansdepartementet for å redegjøre nærmere for finansnæringens syn på saken og behovet for avklaringer.

Med vennlig hilsen

Finans Norge

Idar Kreutzer
adm. direktør

Erik Johansen
direktør